

به نام خدا

اظهاری نظر کارشناسی درباره:

«لایحه استفساریه قانون ابطال اسناد و فروش رقبات،

آب و اراضی موقوفه - مصوب ۱۳۷۱ -»

مقدمه

در خصوص ابطال اسناد و فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه، دو قانون در سال‌های ۱۳۶۳ و ۱۳۷۱ و هر دو تقریباً به یک سیاق عبارتی تصویب شده است. موضوع قانون سال ۱۳۶۳ تمام موقوفات و موضوع قانون سال ۱۳۷۱ تنها موقوفات عام می‌باشند. حال سؤالی که در لایحه استفساریه مطرح شده این است که آیا با تصویب قانون سال ۱۳۷۱، قانون سال ۱۳۶۳ در خصوص موقوفات خاص نیز لغو شده است یا خیر؟ کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی پس از بررسی پاسخ استفساریه را منفی به تصویب رسانده است. در این گزارش به بررسی مصوبه کمیسیون کشاورزی می‌پردازیم.

بررسی استفساریه

باید توجه داشت که موضوع لایحه فعلی، استفساریه بوده و در مقام وضع قانون نمی‌باشد و تنها از اطلاق و عموم قوانین فعلی پرسش به میان آمده است؛ لذا با توجه به اینکه قانون سال ۱۳۶۳ عام بوده و تمامی موقوفات را شامل می‌شود و قانون سال ۱۳۷۱ خاص می‌باشد و تنها موقوفات عام را شامل می‌شود. از لحاظ حقوقی و بر طبق قواعد تفسیری، قانون خاص لاحق تنها در حیطه موضوع خود، قانون عام سابق را نسخ می‌کند، لذا در حیطه‌ای که قانون عام سابق مقرراتی را وضع کرده است و قانون خاص لاحق در آن زمینه ساکت می‌باشد مقررات عام سابق به قوت خود باقی است.

به دیگر سخن، با توجه به اینکه قانون سال ۱۳۶۳ همه موقوفات اعم از عام و خاص را دربرمی‌گیرد و قانون سال ۱۳۷۱ تنها شامل موقوفات عام می‌شود لذا تنها احکام قانون سال ۱۳۶۳ در مورد موقوفات عام توسط قانون سال ۱۳۷۱ نسخ شده است و مقررات قانون سال ۱۳۶۳ در خصوص موقوفات خاص به قوت خود باقی است. کمیسیون کشاورزی نیز با توجه به این امر، در مقام پاسخ به سؤال استفساریه، عدم نسخ و لغو مقررات قانون سال ۱۳۶۳ در مورد موقوفات خاص را به تصویب رسانده است که کاملاً صحیح می‌باشد.

نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه قانون سال ۱۳۷۱ تنها در مورد موقوفات عام، قانون سال ۱۳۶۳ را نسخ کرده است، لذا مقررات قانون سال ۱۳۶۳ در خصوص موقوفات خاص کماکان جاری است، لذا پاسخ استفساریه «خیر» است. در نتیجه تصویب گزارش کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی در صحن علنی مورد پیشنهاد است.